

Bolemant László

Kedvenc könyvem

Márai Sándor:
Egy polgár vallomásai

Márai közismert regénye, a polgári világot és értékrendet plasztikusan bemutató alapmű egyszerre élvezetes irodalom, és az író által megélt személyes és világokat formáló, áradó történelem.

Történeteiben könnyű és jó elmerülni, a helyszíneket és a szereplőket sokszor ismerősnek, közelinek érzem, világnézete értelmiségi, nemzeti, felvidéki identitásomhoz is támaszt ad. Az *Egy polgár vallomásai* egy társadalmi osztályt, a polgárságot és annak szétzilálását érzékenyen elemző írás; a kassai, német származású magyar író és polgár képe a környezetéről, ahol nevelkedett, családjáról, rokonaíró... Végigtekint sokféle szereplőn, akivel élete során találkozott, gyermekkori játszótársaitól kezdve a politikát alakító államférfiakig, így a mű a huszadik századi magyar és európai történelmi eseményeken keresztül megélt tapasztalatainak elbeszélése is.

Számomra érdekes és kedves momentum, hogy egy történetben, egy diákkori, pozsonyi emlékeimet idéző szereplő jelenik meg, még-hozzá Márai Zsüli nagynénje személyében, aki meglepően hasonló karakter a mi örökdiák Zsülinkhöz, aki a nyolcvanas-kilencvenes évtized fordulóján gyakran megjelent a pozsonyi magyar kulturális rendezvényeken, köztük a JAIK (József Attila Ifjúsági Klub) rendezvényein, és lelkes résztvevője volt a pozsonyi kulturális életnek. Mindig volt hozzánk néhány lelkesítő szava és kurucos története...

„...s büszkén tekintettem Zsüli, nagyszerű nagynénemre, aki bejáratos ilyen magasztos helyekre, mint egy napilap szerkesztősége... Állandóan dolgozott regényein... Írt egy színdarabot is, a kéziratot elküldte címemre Németországba, azzal az inkább sejtett, mint bevallott kéréssel, hogy helyezzem el német színpadokon. De drága kéziratát, kamaszos felelőtlenséggel, vándorlás közben elvesztettem valahol. Soha nem kérte számon...” (102.)

Márai az a fajta utazó, akinek az alaphelyzetét a világra való nyitottsága adja. A megis-

merni, építeni akaró jövevényé, aki diákként érkezik Berlinbe, és nem sok idő után már a Frankfurter Allgemeine Zeitung szerződéses cikkírója, Weimarba költözik, és teljes értékű tagja a német kulturális életnek. Sőt, később még a világglap külföldi tudósítója is. De bárhol is forduljon meg a világban, ez a teljesség iránti vágy vezeti, és a szenvedélyesség, egységben az otthonról hozott tudatos, kiegyensúlyozott hozzáállással.

„Berlinben félreérthetetlenül elkezdődött számomra az ifjúság... Mindennap arra ébredtem, hogy kezdődik számomra valami. (246.)

Sorait olvasva saját angliai, németországi, de akár pozsonyi élményeim jutnak eszembe, hiszen idegen helyeken – új városokban, idegen nyelvtérületeken, a mindennapi életből szerzett tapasztalatok ezek: az otthon-érzet hiánya vagy éppen jelenlétének felismerése, a befogadás vagy a magány megélése, az úton lévő ember szabadságával megtapasztalt, sokféle impulzus hatásai, a megismerés lélekbe ivódó élményei.

„Volt valami izgalmas, valami füledt e régi divatú helyiség levegőjében; a vendégek csendesen ültek, cigarettáztak, s közben, láthatatlanul, de érezhetően történt a teremben valami. (...) A Ritz dohányzóját őriztem a magam számára, mint valami titkot. (...) Engem (...) érdekelt a párizsi társaságnak ez a diszkrét búvóhelye; arcoat figyeltem meg, modort, magatartást, mozdulatokat.” (314.)

Márai mély gondolatisága, közvetlen hangja és biztos értékrendje olyan lendületes, könnyed stílusú művet tár elénk, amely történeteiben az olvasó könnyen azonosulhat sokféle élethelyzettel, amikor más-más kultúrák, viselkedésminták és emberi mentalitások találkoznak, súrlódnak, ütköznek és azonnali és megfelelő válaszokat követelnek. A „vallomások”-ban sok követendő és tanulmányos példát, választ és megerősítést találtam, amelyekből meríteni tudok, amellet pedig izgalmas, kellemes olvasmány.

havilap

XXIII. évfolyam, 8. szám, 2016. április

Főszerkesztő: Hodossy Gyula

Vezető szerkesztő: Petres Csizmadia Gabriella

Örökös munkatárs: Turczel Lajos

Szerkesztőbizottság elnöke:

Fibi Sándor

Tagok:

Hrbáček Noszek Magdaléna

Kalácska József

Klemen Terézia

Komzsis Attila

Krippel Éva

Novák Mónika

Pázmány Annamária

Szokol Dezső

Nyomdai előkészítés:

Václav Kinga

Gyenes Gábor

Nyomja:

Press Group s.r.o, Banská Bystrica

Kiadja:

Katedra Alapítvány

Felelős kiadó:

Hodossy Gyula

Elérhetőség:

Katedra Alapítvány

Palác Duna Palota,

Galantská cesta 658/2F,

929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

E-mail: katedra@katedra.skHonlap: www.katedra.sk

Bankszámlaszám: 1014769018/1111.

Kiadványunkat támogatta a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala, a Szlovák Köztársaság Oktatásiügyi, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériuma.

KATEDRA

mesaník

ročník XXIII., 8. číslo, ápríl 2016

Vydatateľ:

Nadácia Katedra,

Palác Duna Palota,

Galantská cesta 658/2F,

929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

IČO: 35591609

ISSN 1335-6445 • EV: 611/08

Časopis vychádza s finančnou podporou

Ministerstva školstva, vedy, výskumu

a športu Slovenskej republiky.

Realizované s finančnou podporou

Úradu vlády SR - program Kultúra

národnostných menšín 2016.

Náklad: 2500 ks

Redakcia / Szerkesztőségünk:

Nadácia Katedra – Katedra Alapítvány.

Palác Duna Palota, Galantská cesta

658/2F, 929 01 Dunajská Streda

Tel.: 00421 (0)31 552 90 28

Honlap: <http://www.katedra.sk>E-mail: katedra@katedra.skkatedra.szerkesztoseg@gmail.com

Minden jog fenntartva.

Kéziratokat nem örüink meg

és nem küldünk vissza.

A címlapon Apa Eszter felvétele.

A felvétel a harmadik Minorma-men-

tortáborban készült, Rimakokaván,

2015-ben.